

TESZT AZ ELSŐ RÉSZBŐL

FOGALOM	VÁLASZ BETŰVEL	MEGHATÁROZÁS
1. környezetetika		A.) Az a tudományág, amely az embernek a természeti (nem-humán) környezetéhez fűződő erkölcsi kapcsolatát, valamint ennek a kapcsolatnak az értékét, morális státuszát tanulmányozza.
2. belső érték		B.) Egy entitásnak belső vagy immanens értéke van, ha az önmagában jó, függetlenül az emberi értékítélettől,
3. eszköz érték		C.) Egy entitásnak eszköz-értéke van, ha az elősegíti az alany valamilyen céljának a megvalósítását.
4. morális alany		D.) Jaki szabadon képes választani.
5. elővigyázatosság elve		E.) Ezen elv szerint mindaddig nem lehet egy adott magatartást folytatni, amíg kétséget kizáróan be nem bizonyosodik, hogy ártalmatlan.
6. entrópia		F.) az anyagi rendszerek molekuláris rendezetlensége, illetve termodinamikai valószínűségének a mértéke.
7. az élet termodinamikai paradoxona		G.) „Az élő szervezet azért olyan rejtélyes, mert elkerüli a semleges egyensúlyi állapotba való gyors hanyatlást.” (Schrödinger)
8. Carl Sagantól hogyan definiálja az életet?		H.) Az élet egy "önfenntartó, darwini evolúcióra képes kémiai rendszer".
9. nyitott rendszer		I.) környezetével anyag és energia cserében áll
10. az anyagcsere termodinamikai szempontból		J.) Az anyagcsere az a folyamat, amikor az egyed a környezetében levő forrásokat (magas energiájú és alacsony entrópiájú anyagokat) felveszi (táplálkozik), másrészt a salakanyagát (energiában szegény, viszont magas entrópia tartalmú anyagokat) kiválasztja, vagyis a környezetébe disszipálja.
11. populáció		A.) Egy tényleges szaporodási közösség
12. faj		B.) potenciális szaporodási közösség
13. eltartóképesség		C.) megmutatja, hogy egy adott terület a környezeti károsodása nélkül egy adott időszakra, általában egy évre vonatkoztatva maximálisan hány egyedet képes eltartani az adott fajból
14. r strategies faj		D.) Olyan faj, amelynek egyedszáma kezdetben exponenciális ütemben nő, majd meghaladja a terület fajra vonatkoztatott eltartóképességét, ez a TÚLLÖVÉS (overshoot), amit az egyedszám drasztikus csökkenése

		követi. Pl. baktériumok, gyomnövények, kétéltűek, rágsálók,
15. K stratégiás faj		E.) Olyan faj, amelynek egyedszáma lassabban nő és a környezet természetes eltartóképesége által meghatározott értéknél stabilizálódik. Pl. fák, bálnák, ragadozók, ősember
16. ökoszisztéma		F.) <i>ökoszisztéma</i> az egyedekből és populációkból álló társulás és az élőhely együttese
17. tápláléklánc		G.) egy adott ökoszisztémán belül élő fajok közti táplálkozási kapcsolatokat írja le. Rendszerint a növényekkel kezdődnek, amit a növényevő és mindenevő állatok fogyasztanak, azokat pedig a ragadozók illetve a csúcsragadozók.
18. előember ökológiai helyzete		H.) egy fogyasztó típusú, mindenevő állat, amely egy nagyon szorosan együttműködő közösségben élt és fejlődött. objektív szempontból szerves része a környezetét alkotó ökoszisztémáknak, miközben szubjektív szempontból szenved a szűkösségtől, konkurenciától, ragadozóktól és parazitáktól.
19. bioszféra		I.) a földi élővilágot alkotó biotikumok összessége. A bioszféra egyúttal egy földrajzi tér is, amely lényegében a litoszféra (szilárd földfelszín), hidroszféra (óceánok, tengerek, folyó és állóvizek), valamint az atmoszféra (légkör) érintkezési felülete.
20. Lovelock hogyan értelmezi a Gaia fogalmát		J.) „A Föld teljes élővilága, a bálnáktól a vírusokig, a tölgyfáktól a moszatokig olyan közös élő egységnek fogható fel, amely képes a Föld légkörét az általános szükségleteihez igazítani, lehetőségei és hatalma ugyanakkor messze meghaladja az alkotórészekét.”

TESZT A MÁSODIK RÉSZBŐL

FOGALOM	VÁLASZ BETŰVEL	MEGHATÁROZÁS
1. A <i>specizmus</i> (fajizmus)		A.) az az antropocentrikus gondolkodás, amely egy élőlénynek pusztán azért ad előjogokat és kiváltságokat, mert történetesen embernek született.
2. állati jogok		B.) Tekintve, hogy a <i>jó életre való</i> a képességgel a magasabb rendű állatok is rendelkeznek, ezért ezeket az állatokat is rendelkeznek ezzel.
3. vegetarianizmus állatvédelmi motivációja		C.) a vegetáriánus nem akarja, hogy miatta állatok szenvedjenek és haljanak meg;
4. vegetarianizmus ökológiai motivációja		D.) a vegetáriánus így kisebb mértékben terheli meg a környezetet, mint a húsevés

5. élet tiszteletének az elve		E.) az emberi tudat legalapvetőbb felismerése az, hogy minden élő élni akar s ebben a törekvésében támogatni kell.
6. biocentrizmus		F.) Minden egyed egy teleologikus élet-központ, s mint ilyen egyforma belső értékkel rendelkezik, így jogosult az erkölcsi tiszteletre.
7. egalitáriánus biocentrizmus		G.) Eszerint minden élő egyed erkölcsi értéke azonos.
8. hierarchikus biocentrizmus		H.) minden egyed rendelkezik belső értékkel, de bizonyos lényeknek (például az állatoknak) magasabb a belső értékük.
9. Holisztikus környezetetika		I.) Ezen nézet centrumában a különböző szupraindividuális egységek állnak, úgy mint faj, ökoszisztéma, bióm, illetve bioszféra, amelynek belső értéket tulajdonítanak.
10. földetika alapelve		J.) egy általános kötelességet ír elő az ember számára az életközösség (ökoszisztéma) egészével kapcsolatban: <i>„Valami akkor jó, helyes, ha segít megőrizni az élő közösségek egységét, stabilitását és szépségét. Rossz ha nem így cselekszünk”</i>
11. Leopold álláspontja a tulajdonnal kapcsolatban		A.) A tulajdon intézménye a tulajdon tárgyát csak a nem-tulajdonosoktól védi meg, miközben teljesen kiszolgáltatja a tulajdonosnak. A földetika előírásából viszont az következik, hogy a tulajdonosnak törődnie kell a tulajdonában levő ökoszisztéma jólétével és felelősséggel tartozik irántuk.
12. Stone szerint kell értelmezni a fák és általában a természeti entitások jogait?		B.) javaslata szerint a fáknek és egyéb természeti létezőknek ugyanolyan státussal kellene rendelkezniük, mint a vállalatoknak. Ha a fák, az erdők és a hegyek jogi státust kapnának, akkor saját jogon képviselhetnék őket a természetvédő egyesületek.
13. Rolston szintézise		C.) Biocentrikus alapon egyesíti az individualista jellegű biocentrizmust és a holisztikus jellegű ökocentrizmust. Értelmezése szerint az egyedek belső értékét a fajok koncentrált formában hordozzák.
14. Potter szerint mi a bioetika		D.) Túlélés tudományának.
15. erkölcsi vákuum (Jonas szerint)		E.) a technika gyors fejlődését nem követi az erkölcs fejlődése, amely még mindig évezredekkel ezelőtt kialakult régi elveken nyugszik. Ezért a technika területén bekövetkező változásokat az etika területén is változásoknak kell követni.
16. a legfőbb rossz (Jonas szerint)		F.) az emberiség fizikai kipusztulását illetve az emberi lényeg elvesztése.
17. Jonas		G.) az emberiség számára a nemlét lehetősége éppen úgy fennáll, mint a

nihilizmus (Jonas szerint)		lét lehetősége. Azonban ez nem jelenti azt, hogy egyenlőségjelet tehetünk és közönnnyel szemléljük a két lehetőséget.
18. Jonas kategorikus imperatívusza		H.) <i>„Cselekedj úgy, hogy cselekvésed hatásai összeegyeztethetők legyenek a valódi emberi élet földi megmaradásával.”</i>
19. politikus felelősség (Jonas szerint)		I.) a természetes felelősség egy speciális formája. specifikuma abban áll, hogy e felelősség terhét az ember önként választja számára a közösség feletti hatalom nem öncél, hanem lehetőség a közösség érdekében való cselekedetekre.
20. Fenntartható fejlődés (Brundtland)		J.) <i>A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket"</i>